

biróságához, mely most már a Pp. 759. §-a értelmében a pert hatásköréből el nem utasíthatja.

Azért volt szükséges a 2. pont szerint a jövődő alperes lakóhelye szerint illetékes községi bíróság visszautasító határozatának kiprovokálása, mert, miként a Pp. 759. §-ához fűződő miniszteri indokolás mondja: „Ez a szabály természetesen nem alkalmazható akkor, ha a panaszló olyan ügyet visz a járásbíróság elé, amelyben községi bíróság helyesen *illetékességének* hiányát mondta ki, miután a községi bírósághoz tartozó ügy csak akkor vihető a járásbíróság elé, ha az az illetékes községi bíróság előtt indítottatott meg.“

Dr. Mérő Samu

A közlekedési rendőr a baleseti perben. Felperes férjét, aki vidéki ember volt és ritkán volt a fővárosban, az Üllői-ut és a József-körut keresztezésénél, mikor két álló villamos közül az úttestre lépett, egy autó elgázolta. A felperes özvegyet a Kuria kártérítési keresetével, amelyet a gázoló autó tulajdonosa ellen indított, elutasította. Megállapítást nyert, hogy a közlekedési rendőr átkelést tiltó karjelzése ellenére lépett sértett az úttestre és így a Kuria szerint a balesetet az ő hibája okozta. Az a körülmény, hogy sérült a két álló villamoskocsi közül megzavarodásában lépett előre, az ítélet szerint sértettet nem mentesíti, mert sérült a hibát már azzal elkövette, hogy a tiltó jelzés ellenére az úttestre lépett és két villamos közé állt. Azt a körülményt, hogy a gépkocsi nem állt meg és nem túlkölt, a Kuria lényegtelennek találja, mert a túlköléssel sem lehetett volna a balesetet megakadályozni és a soffór arra nem számíthatott, hogy a két villamoskocsi közül valaki előugrik. (Kuria P. II. 2155/1929. — 1929. október hó 1-én.)

Kétségtelen, hogy a fokozottabb és nehezen lebonyolítható nagyvárosi forgalom folytán úgy a járművek vezetői, mint a gyalogjárók megerőltetett figyelmet és gondosságot kifejezteni és a kiadott és kihirdetett közlekedési rendhez alkalmazkodni tartoznak és így a közlekedési rendőr jelzése ellenére való átkelés a sérült hibáját megállapítja. De arra való tekintettel, hogy egy tájékozatlan vidéki emberről van szó és ma még a fővárosi emberek nagy része sincs tisztában a közlekedési renddel és tekintettel arra, hogy az autó vezetője még sérült vétkessége esetén is köteles volt lehetőleg a kárt elhárítani és az a körülmény, hogy nem állt meg és nem túlkölt, részéről is gondatlanságot állapít meg, akár meg lett volna a baleset akadályozható, akár nem, és mivel a tárgyi felelősséget csak a sérült *kizárólagos* hibája szünteti meg: a fenti döntés helyessége felett vitatkozni lehet. Itt rá kell mutatnunk arra, hogy az új közlekedési rendben valami hiba van, mert a nyugodtan átkelő, a közlekedési

rendőr karjelében bizva áthaladó gyalogost túlkölés és lassítás nélkül a mellékutcákból beforduló, behajtó autók lepik meg és ilyenkor nem lenne csodálatos, ha megzavarodásában nem a legcélszerűbb lépést tenné. Sz—i.

A gyárostól megszabott viszonteladói árnál olcsóbban eladni — tisztességtelen verseny.

I.

Élénk feltűnést keltett a közelmúlt napokban a Budapest Kereskedelmi és Iparkamara választott bíróságának ezt kimondó döntése.

A Tvt. 1. §-a jogi keretet ad: „üzleti versenyt nem szabad üzleti tisztességbe, vagy általában a jóerkölcsbe ütköző módon folytatni.“ E keretet tartalommal az élet felfogása tölti be. Az egyes esetekben a bíró fogja eldönteni, hogy a kereskedő versenye „az üzleti tisztességbe“ vagy pedig „általában a jóerkölcsökbe“ ütközik-e. A kettő nem mindig ugyanaz. Például esetünkben a *kereskedelmi tisztesség* kérdése, hogy az egyes kereskedők megtartsák a gyárostól megszabott viszonteladói árat, ne bontsák azt meg egymással versenyezve, mert eltekintve attól, hogy a kifejezetten, vagy a megszabott ár ismeretével és tudomásulvételével hallgatólag, a maguk részéről is elfogadott viszonteladói ár áttörésével szerződészegést követnek el a nekik eladó gyárossal szemben, — ezzel megkárosítják kereskedőtársaikat, akár azáltal, hogy őket is árrombolásra kényszerítik, akár azáltal, hogy vevőket vonnak el tőlük. Szemben áll ezzel a *jóerkölcsnek* az a kívánalma, hogy a nagyközönség minél olcsóbban juthasson beszerzéséhez.

Az ellentmondás azonban csak látszólagos, mert kétségtelen, hogy a kereskedelmi tisztesség feláldozásával a nagyközönségnek nyújtott előny csak pillanatnyi, és napjaink tapasztalata mutatja legjobban, hogy az így előnyt nyújtó kereskedő soká nem tarthatja magát és az ilyen eljárás későbbben annál nagyobb kár szülőoka lesz a közre nézve.

A Kereskedelmi és Iparkamara választott bíróságának fentidézett döntésében a kereskedelmi tisztesség és a jóerkölcsök magas szempontból való érvényesítését találjuk. Ezt az ítéletet kamarai választott bíróság hozta, amely összetételénél fogva laikus bíróság. Ugyanez az álláspont érvényesül azonban a Reichsgerichtnek 1928. október 26-án II. 27/28. szám alatt hozott ítéletében is. A német esetben a könyvkiadó perelt egy könyvkereskedőt, aki nem is közvetlenül tőle, hanem közbeeső harmadiktól, akinek személyét a perben meg sem állapították, vette a könyvet és a megszabottnál olcsóbban hozta forgalomba. A Reichsgericht indokolása elsősorban meg-